

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 5.7.2007
COM(2007) 381 окончателен

2007/0136 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

**за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно някои временни разпоредби
свързани със ставките по данъка върху добавената стойност**

{SEC(2007)910}

(представено от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1) КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

В съобщението си до Съвета и Европейския парламент относно ставките по ДДС, различни от стандартните ставки по ДДС¹, Комисията откри широк дебат за използването на намалени ставки, за да определи устойчив път за развитие, който би се приел от всички държави-членки и би помогнал за напредъка на ЕС. Това съобщение докладва за основните резултати от проучването на Copenhagen Economics, направено по възложение на Комисията². Проучването разглежда преди всичко влиянието на намалените ставки по ДДС и свързаните с тях дерогации не само върху местните услуги, но и по-общо, в контекста на икономическия растеж, заетостта и функционирането на вътрешния пазар. Трябва да се вземат предвид също и влиянието върху разпределението на приходите, неформалната икономика и разходите за съответствие с новите изисквания.

Определянето на подходящия път за развитие ще отнеме доста време. В същото време е важно да се избегнат промените на актуалните ставки по ДДС, които някои държави-членки ще се наложи да направят на тяхна територия, преди приемането на ясни насоки от Съвета относно прилагането на ставки, различни от стандартните.

- **Общ контекст**

Проучването на Copenhagen Economics стигна до извода, че единна ставка по ДДС е със сигурност най-добрата възможност от чисто икономическа гледна точка. Следователно действията в посока уеднаквяване на ставките биха имали значителни предимства. Въпреки това, може да се очакват специфични ползи от използването на намалени ставки по ДДС в старателно подбрани сектори.

В съобщението си Комисията подчертава, че въпреки влиянието им върху икономическото развитие и данъчния неутралитет, намалените ставки, които се отклоняват от стандартните, всъщност се прилагат в по-голяма или по-малка степен във всички държави-членки с изключение на една.

Това е в резултат не само от общите разпоредби, които се прилагат за всички държави-членки, но също и въз основа на различни временни дерогации, предоставени на някои държави. Тези изключения произтичат или от фиксираното от разпоредбите ниво на ставките (нулева ставка, супер намалена ставка от по-малко от 5 %), или касаят доставки, които би трябвало да се таксуват със стандартната ставка (като междинните ставки, така наречените „паркинг“ ставки, фиксирани на минимум 12 %) или са свързани и с двете. Докато дерогациите, предоставени при последното разширяване имат точни

¹ COM(2007) 380 окончателен

² Copenhagen Economics ApS, Nyropsgade 13/1, DK-1602 Copenhagen

срокове, тези с по-ранна дата са приложими до влизането в сила на „окончателния режим“ за транзакциите в рамките на Общността³. Тъй като окончателният режим не беше приет – и няма да бъде приет в близко бъдеще – тези преходни разпоредби остават в сила до ново единодушно решение на Съвета. В случая на държавите-членки, които се присъединиха към ЕС след 1 януари 1995 г. временните дерогации, резултат от преговорите по присъединяването се прилагат за по-ограничен период от време, т.е. в много случаи до края на 2007 г.

ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА

Някои дерогации са предвидени в общите разпоредби за намалените ставки или са в резултат на политически дебати относно обхвата и нивото на прилагане на намалените ставки. Въпреки това, на Съветът ще му трябва време, за да достигне до общо съгласие: на практика няма реална перспектива това да стане преди края на 2007 г. Това означава, че дерогациите на някои държави ще изтекат, докато други ще продължат да се ползват от тях. Тази разлика в подхода води до неравностойни възможности за държавите-членки без някакво съществено обосноваване и това най-вероятно би породило нежелано напрежение.

Поради тези съображения, повече от изтичащите дерогации трябва да бъдат удължени до края на 2010 г., т.е. до изтичането на периода на минимум 15 % стандартна ставка и до края на експерименталното прилагане на намалени ставки по ДДС за някои трудоемки услуги.

Въпреки това, дерогациите не могат да бъдат удължавани, когато са в противоречие с гладкото функциониране на вътрешния пазар и/или с други политики на Общността (например дерогации за въглищата, кокса, горивата и бензина) или когато са предвидени от общи разпоредби относно ставките (например за градското отопление). От друга страна, могат да се продължат дерогациите за някои сектори, които са в центъра на дискусиите на Съвета, като ресторантьорство и хотелиерство или храни и фармацевтични продукти, като за последните стои въпросът за продължаването на нулевата ставка. Това изборително продължаване на срока има за цел да не се налага държавите-членки, които понастоящем се ползват от дерогации, да променят ставките тази година и по-късно да им се разреши да се върнат към тях. По този начин до края на 2010 г. Европейските институции ще могат да развият последователен подход в областта на ставките по ДДС.

- **Действащи разпоредби в областта на предложението**

Това предложение е свързано с изпълнението на членове 123 до 130 от Директива 2006/112/ЕО.

- **Съвместимост с други политики и цели на Съюза**

Настоящото предложение е в пълно съответствие с политиката на ЕС по

³ Директива 2006/112/ЕО от 28.11.2006. ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр.1. Виж Дял VIII, Глава 4 (Специални разпоредби, прилагани до приемането на окончателен режим) и Глава 5 (Временни разпоредби).

отношение на ДДС, както и с други политики и цели на ЕС.

Предложението има за цел продължаването, на срока на някои дерогации, изтичащи до 31.12.2007 г., поради някои практически съображения: да се даде достатъчно време на Съвета да вземе решение относно бъдещия обхват и ниво на намалените ставки. Настоящото е част от общо предложение, което трябва да е в съответствие с основните политики и цели на Съюза и по-специално на свързаните с Лисабонската стратегия. Предложението е въз основа на проучване, проведено от група за независими икономически изследвания, която трябваше да оцени влиянието на намалените ставки върху местните услуги, и най-вече по отношение на разкриването на нови работни места, икономическия растеж и правилното функциониране на вътрешния пазар и целта му е да установи по-голяма съгласуваност в областта на намалените ставки по ДДС.

Освен това, настоящето предложение не продължава дерогациите, които са в противоречие с доброто функциониране на вътрешния пазар и/или с други политики на Общността (например дерогациите за приходите от земеделие или за въглищата, горивата и т.н, които противоречат на целите в областта на енергетиката и околната среда).

2) КОНСУЛТИРАНЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултиране със заинтересовани страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни мнения**

Допълнителна експертиза не беше необходима. Проведеното проучване от Copenhagen economics за намалените ставки е достатъчна основа.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение за директива само продължава съществуващото положение за ограничен период от време.

Проведеното проучване от Copenhagen economics за намалените ставки предоставя достатъчно елементи за оценка на въздействието.

3) ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Резюме на предложеното действие**

Да се продължат до 31.12.2010 г., на избирателна основа, предоставените дерогации в областта на ставките по ДДС на държавите-членки, които се присъединиха към ЕС след 1 януари 1995 г.

- **Правна основа**

Член 93 от Договора.

- **Принцип на субсидиарност**

Принципът на субсидиарност се прилага, тъй като предложението не попада в изключителната компетенция на Общността. Целите на предложението не могат да бъдат достигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради следните причини.

Общността вече е установила хармонизирани разпоредби за прилагането на намалени ставки по ДДС, по-конкретно с Директива 2006/112/ЕО. Тези разпоредби могат да се изменят или допълнят единствено с акт на Общността и законодателствата на държавите-членки не могат да се отклоняват от хармонизираните правила.

Поради посочените по-горе причини, единствено действие на Общността може да постигне целите на предложението и да осигури равно третиране на гражданите на Европейския съюз. Поради това предложението съответства на принципа на субсидиарност.

- **Принцип на пропорционалността**

Предложението отговаря на принципа за пропорционалност поради следните причини.

Директивата разрешава на някои държави-членки да продължат да се възползват от дерогацията от стандартните правила в областта на ставките по ДДС. Следователно тя не е задължителна.

Поради ограничения обхват и период на действие на дерогацията, мярката е пропорционална на търсената цел. Директивата не поражда финансови разходи за Общността. Въпреки че намалените ставки по ДДС могат да доведат до намаление на приходите за държавите, те не представляват финансова тежест за икономическите оператори и като цяло потребителите би трябвало да се възползват от поддържането на намалените ставки, доколкото те ще се отразят на крайните цени.

- **Избор на правни инструменти**

Предложени инструменти: директива.

Други средства не биха били адекватни поради следната(ите) причина(и).

Това предложение продължава периода на приложение на дерогациите, влезли в сила чрез директива.

4) БЮДЖЕТНИ ПОСЛЕДИЦИ

Предложението няма последици за бюджета на Общността.

5) ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

- **Клауза за преразглеждане/преработка/край на валидността**

Предложението включва клауза за край на валидността.

- **Подробно обяснение на предложението**

Към член 1

Не се продължава срокът на дерогации, предвидени съгласно общи разпоредби относно ставките: това се отнася за дерогации за природен газ, електричество и централно отопление (член 102) и дърва за огрев (член 122), предоставени на Чешката република и Естония.

Не се удължават дерогации, които са в противоречие с други политики на Общността: това се отнася за дерогации за въглища, кокс, горива и бензин, предоставени на Естония.

Не се удължават дерогации, които са в противоречие с доброто функциониране на вътрешния пазар: това се отнася за дерогации за супер намалени ставки за приходите от земеделието, предоставени на Полша. Трябва да се отбележи, че за такива доставки може да се прилага намалената ставка, разрешена съгласно приложение 3.

Не се удължават дерогации, от които държавите-членки вече са се отказали, тъй като те са недействителни. Това се отнася за дерогациите на Унгария и Словакия.

Удължават се дерогации, включващи изброените по-долу точки:

- Намалени ставки в сектори, считани за център на дискусиите на Съвета, като сектор ресторантьорство и жилища. Това се отнася за Чешката Република, Кипър, Полша и Словения.
- Нулева или супер намалени ставки за храни, книги и фармацевтични продукти. Това се отнася за Кипър, Малта и Полша.

Членове 2, 3 и 4: заключителни разпоредби.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно някои временни разпоредби свързани със ставките по данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 93 от него,

като взе предвид предложението на Комисията⁴,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁵,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2006/112/ЕС на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност⁷ предвижда някои дерогации относно ставките по ДДС. Някои от тези дерогации изтичат на точна дата, докато други остават в сила до приемането на окончателен режим.
- (2) Предвид гарантирането на по-голяма степен на равно третиране на държавите-членки, дерогациите, които не са в противоречие с доброто функциониране на вътрешния пазар и с другите политики на Общността, следва да бъдат продължени до края на 2010 г., до датата на изтичането на периода на минимум 15 % стандартна ставка и до края на експерименталното прилагане на намалени ставки за някои трудоемки услуги. И обратно, някои дерогации следва да не бъдат продължавани.
- (3) Следва да не бъдат удължавани дерогациите, предоставени на Чешката Република и на Естония за доставка на природен газ, електричество и централно отопление, тъй като те вече са предвидени в общите разпоредби за намалените ставки.

⁴ ОВ С [...], [...], стр. [...].

⁵ ОВ С [...], [...], стр. [...].

⁶ ОВ С [...], [...], стр. [...].

⁷ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр.1. Директива, последно изменена с Директива 2006/138/ЕО (ОВ L 384, 29.12.2006 г., стр. 92).

- (4) Следва да не бъде продължена дерогацията, предоставена на Естония за въглища, горива и бензин, тъй като е в противоречие с други политики на Общността.
- (5) Следва да не се продължава дерогацията, предоставена на Полша за прилагането на супер намалени ставки за доставката на стоки и услуги, които нормално са предназначени за използване в земеделското производство, тъй като са в конфликт с доброто функциониране на вътрешния пазар.
- (6) Следва да не се удължават дерогациите, предоставени на Унгария и Словакия, тъй като тези държави-членки не са приложили или вече не прилагат намалена ставка.
- (7) Поради това Директива 2006/112/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

С настоящото Директива 2006/112/ЕО се изменя както следва:

- (1) Член 123 се заменя със следния текст:

„Член 123

Чешката република може, от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г., да продължи да прилага намалена ставка от не по-малко от 5 % за доставка на строителна работа за жилищно строителство, което не е предвидено като част от социална политика, с изключение на строителните материали.“

- (2) Член 124 се заличава.
- (3) В параграфи 1 и 2 от член 125, „до 31 декември 2007 г.“ се заменя с „от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г.“
- (4) Член 126 се заличава.
- (5) В член 127 датата „1 януари 2010 г.“ се заменя с датата „31 декември 2010 г.“
- (6) Член 128 се заменя със следния текст:

„Член 128

1. Полша може от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г., да продължи да дава освобождаване с възможност за приспадане на платения на предходния етап ДДС по отношение на доставката на някои книги и специализирани периодични издания.

2. Полша може от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г., или до въвеждането на окончателен режим, както е посочено в член 402, което от двете настъпи по-

рано, да продължи да прилага намалена ставка от не по-малко от 7 % за доставката на ресторантьорски услуги.

3. Полша може от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г. да продължи да прилага намалена ставка от не по-малко от 3 % за доставката на хранителни продукти, както е посочено в точка 1 от приложение III.

4. Полша може от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 да продължи да прилага намалена ставка от не по-малко от 7 % за доставката на услуги, които не се предоставят като част от социална политика, за строителство, обновяване и променяне на жилища, с изключение на строителни материали и за доставката преди първото обитаване на жилищни сгради или части от жилищни сгради, както е посочено в член 12, параграф 1, буква а).“

(7) В параграфи 1 и 2 към член 129, „31 декември 2007 г.“ се заменя с „от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г.“

(8) Член 130 се заличава.

Член 2

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до [...]. Те незабавно предават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица за съответствието на въпросните разпоредби с настоящата директива.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки предават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден от датата на нейното публикуване.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...]

За Съвета
Председател
[...]